

حضرت زهرا (س)
می تواند از خانه
وارد مسجد پیامبر
شود اما این کار
رأی نمی کند. از در
دیگر خانه و از
مسیر کوچه های
مدینه به همراه دو
پسرش به سمت
مسجد می رود

کمی درباره حضور پررنگ و فعال حضرت فاطمه (س) در جامعه

عَلَمٌ بِه دوشی با چادر خاکی

علیرضا شاطری
کارشناس تاریخ اسلام

دوش این دو یادگار رسول خداست. برادرش علی و دخترش فاطمه. در نقل معصوم داریم که بعد از پیامبر همه مردم مرتد شدند الا ۴ یا ۵ نفر. در این دوره دست و پای علی بسته است و آن کسی که بار مسئولیت را به دوش می کشد، فاطمه است.

رفتن به خانه انصار

مسلمانان مدینه، مهاجرین و انصار هستند. مهاجران عمدتاً از قریشند که در دعوی خلافت عملاً طرفدار آن افرادی هستند که از قریش مدعی خلافت شده اند، مانده اند انصار.

امیرالمؤمنین شبها، حضرت زهرا (س) را سوار بر مرکبی (نقل است که سوار بر درازگوشی) می کنند و به در خانه انصار می روند. اینجا هنوز ماجرای تعرض به خانه و جسارت به حضرت صدیقه پیش نیامده است. به همراه حسنین در آرامش شب سراغ انصار می روند و از حق می گویند. از

رسول الله برای جانشینی علی اقدامات مختلفی می کنند. از بیعت چند هزار نفری غدیر تا نشان دادن ناتوانی مدعیان به ناحق خلافت، از ماجرای خواستن قلم و دوات تا فرستادن سپاه اسبامه. اما همه این اقدامات کارگر نمی افتد (دقت کنید که بنای حضرات معصومین بر به کرسی نشاندن حق به هر طریقی نیست و تنها حق را بر بستر پذیرش اجتماع می خواهند بر کرسی اداره مملکت اسلامی بنشانند)

رسول خدا در کنار این اقدامات برای اهل فهم و حق و تاریخ هم کلامی درباره دخترش دارد که این را شیعه و اهل سنت و وهابی و... نقل کرده اند و تقریباً از فرمایشاتی است که هیچ معارضی ندارد.

رسول خدا می فرماید: فاطمه بضعه منی و مَنْ أَعْضَبَهَا أَعْضَبَ فاطمه پاره تن من است، هر کس او را غضبناک کند، من را غضبناک کرده است حالا پس از رحلت رسول خدا، باز حق بر

این روزها، روزهای فاطمه است و این شبها، شبهای علی ست.

هر سال فاطمیه جمله های مرحوم عین صاد را با خودم مرور می کنم و به این می اندیشم که درک ما از بزرگترین بانو تاریخ چقدر دور است. مواجهه ما با حضرت صدیقه کبری محدود شده است به غصه و عزای بزرگ او، اما آیا می توان حضرت زهرا (س) را در این عزا محصور کرد؟ اصلاً ممکن است کسی در این شأن و مقام، اثری برای تاریخ نگذاشته باشد؟

آیا همه نقش این بزرگ بانو تاریخ پشت آن در مقدس دفاع از همسر و ولی و امامش بود؟ اصلاً مگر علی با آن قدرت و هیبت و پهلوانی نیاز به دفاع آن وجود لطیف داشت؟

با این نگاه و این سؤالها تلاشی می کنم در حد بضاعت کم و ناقصم، اندکی به نقش مؤثر حضرت زهرا (س) در آن دوره ۹۰ و اندی روزه و ادامه اش در تاریخ نگاهی کنم.